

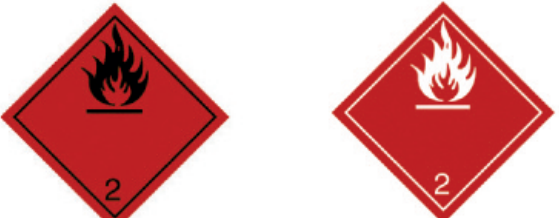

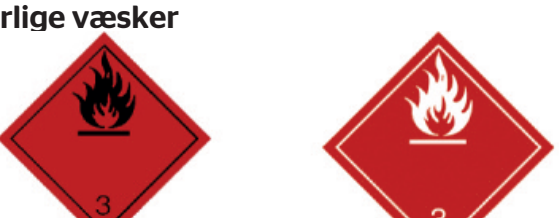

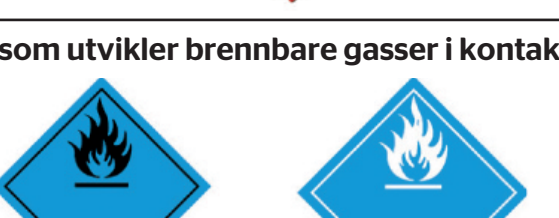

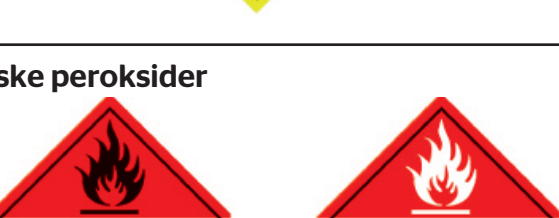

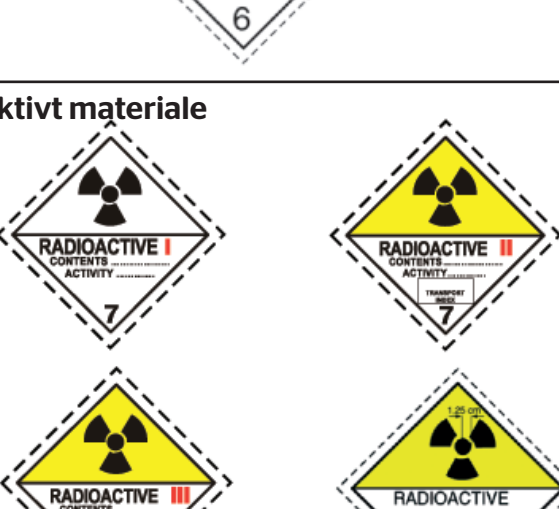
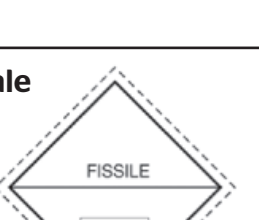

Veiledning om de farlige egenskapene til farlig gods og mulig tiltak ved uhell

Faresedler og merking	Farlige egenskaper	Tiltak
Eksplorative stoffer og gjenstander 	Kan ha mange egenskaper og effekter slik som: Massedetonasjoner, utkast av splinter og annet materiale, intens brann/varme, kraftige lysglimt, kraftig støy eller røyk. Følsomme for sjokk eller støt eller varme.	Ta dekning og hold deg vekk fra vinduer
Eksplorative stoffer og gjenstander 	En viss fare for eksplosjon og brann.	Ta dekning
Brannfarlige væsker 	Fare for brann. Fare for eksplosjon. Kan være under trykk. Fare for kveling. Kan forårsake forbrenninger eller frostskafer. Beholdere kan eksplodere ved oppvarming.	Ta dekning Unngå lavtliggende områder.
Ikke brennbare, ikke giftige gasser 	Fare for kveling. Kan være under trykk. Kan forårsake frostskafer. Beholdere kan eksplodere ved oppvarming.	Ta dekning Unngå lavtliggende områder
Giftige gasser 	Fare for forgiftning. Kan være under trykk. Kan forårsake forbrenninger eller frostskafer. Beholdere kan eksplodere ved oppvarming.	Bruk fluktmaske Ta dekning Unngå lavtliggende områder
Brannfarlige væsker 	Fare for brann. Fare for eksplosjon. Beholdere kan eksplodere ved oppvarming.	Ta dekning Unngå lavtliggende områder
Brannfarlige faste stoffer, selvreaktive stoffer og desensiterte eksplosiver 	Fare for brann. Brannfarlige eller brennbare, kan antennes av varme, gnister eller flammer. Kan inneholde selvreaktive stoffer som er tilbøyelige til eksoterm dekomponering dersom de utsettes for tilførsel av varme, kontakt med andre stoffer (som syrer, tungmetallforbindelser eller aminer), friksjon eller støt. Dette kan medføre utvikling av skadelig og brannfarlig gass eller damp eller selvantennelse. Beholdere kan eksplodere ved oppvarming. Risiko for eksplosjon av desensiterte eksplosiver etter tap av desensitiserer.	
Selvantennende stoffer 	Fare for brann ved selvantennelse dersom emballasjen er skadd, eller ved lekkasje. Kan reagere voldsomt med vann.	
Stoffer som utvikler brennbare gasser i kontakt med vann 	Fare for brann eller eksplosjon ved kontakt med vann.	Utlekkede stoffer bør holdes tørre ved tildekking
Oksiderende stoffer 	Fare for voldsom reaksjon, antennelse og eksplosjon ved kontakt med brennbare eller brannfarlige stoffer.	Unngå blanding med brannfarlige eller brennbare stoffer (f.eks. sagflis).
Organiske peroksider 	Fare for eksotermisk (varmeutviklende) dekomponering ved høye temperaturer, kontakt med andre stoffer (som syrer, tungmetallforbindelser eller aminer), friksjon eller støt. Dette kan medføre utvikling av skadelige og brannfarlige gasser eller damper eller selvantennelse.	Unngå blanding med brannfarlige eller brennbare stoffer (f.eks. sagflis).
Giftige stoffer 	Fare for forgiftning ved innånding, hudkontakt eller svelging. Farlig for vannmiljøer eller avløpssystemer.	Bruk fluktmaske
Infeksjonsfremmende stoffer 	Fare for infeksjon. Kan forårsake alvorlige sykdommer hos mennesker eller dyr. Farlig for vannmiljøer eller avløpssystemer.	
Radioaktivt materiale 	Fare for å bli tatt opp i organismen og ytre stråling.	Begrens eksponeringstiden
Spaltbart materiale 	Fare for nukleær kjedereaksjon	
Etsende stoffer 	Fare for etseskader. Kan reagere kraftig med hverandre, med vann og andre stoffer. Utlekket stoff kan utvikle etsende damper. Farlig for vannmiljøer eller avløpssystemer.	
Andre farlige stoffer og gjenstander 	Fare for forbrenninger. Fare for brann. Fare for eksplosjon. Farlig for vannmiljøer eller avløpssystemer	
Miljøskadelige stoffer 	Farlig for vannmiljøer eller avløpssystemer.	

Vurder situasjonen - avklar om personskade/type farlig gods/utslipp - handling eller evakuering?

Usikker om det er helsefarlig - be om brannvesenets hjelp til sanering - kontakt brannvesenet via lokalt telefonnummer og gjør avtale. Alle hendelser skal registreres som avvik i HMS boka

Handling - hvis trygt / hensiktsmessig - bruk verneutstyr

- sikre området
- varsle overordnet
- ikke gå i eller berøre utslippet
- unngå å puste inn gass/støv/røyk - stå i motvind
- unngå tennkilder - ikke slå på elektrisk utstyr - røykeforbud
- hindre lekkasje i avløpssystem - bruk absorberende middel og saner
- bruk brann slukkere til og slukke brann hvis trygt og praktisk mulig
- skadet farlig gods - se HMS håndbok/sikkerhet

Evakuering - iverksett varsling og beredskapsplan

- Varsle overordnet
- overordnet iverksetter evakuering og fordeler oppgaver
- varsling av nødetat - tlf 110-112-113
- ha transportdokumentene for farlig gods tilgjengelige for utrykningspersonellet
- anvis skadestedet når utrykningspersonellet ankommer

Generelt

- ta alle forurensete klær/utstyr og plasser det på et forsvarlig sted
- hvis stoffet har kommet i kontakt med bar hud - skyll lenge med vann
- om behov - oppsøk lege

Farlig gods som ikke kan mottas til transport.

- Eksplorative stoffer og egenstander, untatt 1.4 S.
- Giftige gasser
- Desensiterte eksplosiver, klassifisert i klasse 3 og 4.1
- Giftige stoffer med emballasjegruppe 1
- Infeksjonsfremmende stoffer i kategori A
- Radioaktivt materiale, unntatt "unntakskolli" med UN 2908 til 2911

Begrenset mengde

Krever ikke transportdokument. Kjøretøy/container skal merkes hvis over 8 tonn per transportenhet.

Untatt mengde.

Krever ikke transportdokument. Maks 1000 kolli per container/kjøretøy

